

Samenwerkingsverband gezamenlijke Rocov's
T.a.v. de heer Kruithof en de heer Van Leijenhorst
Verzending per mail

Uw brief van: 10 augustus 2023 en 22 september 2023
Uw kenmerk: --
Contactpersoon: de heer M.Sari (m.sari@dova.nu; 06-31688050)

Datum: 19 december 2023
Kenmerk: 2023-51

Onderwerp: Actualisatie LTK

Geachte heer Kruithof en de heer Van Leijenhorst,

Dank voor de door u uitgebrachte adviezen (d.d. 10 augustus jl. en 22 september jl.) namens de Landelijke ROCOV's op de adviesaanvraag inzake de actualisatie van het Convenant Landelijk Tariefkader (LTK). In uw brief van 10 augustus jl. maakt u uw zorgen kenbaar over de aantrekkelijkheid van het OV. Daarnaast geeft u in uw brieven op verschillende onderdelen advies op de adviesaanvraag.

In de eerste plaats danken wij u hartelijk voor uw betrokken inbreng. Met u vinden wij de huidige prijsontwikkelingen, die noodgedwongen ook doorwerken in het OV, een punt van grote zorg en aandacht. De dreigende verhoging van de OV-tarieven met bijna 12% heeft de Tweede Kamer ook bereikt. De motie Bikker c.s.¹ verzoekt de regering om structureel € 300 miljoen beschikbaar te stellen voor het regionaal OV om de prijsstijging in het jaar 2024 en de verschraling van het OV tegen te gaan. De motie Grinwis c.s.² verzoekt de regering om de motie Bikker c.s. praktisch uit te voeren. Mevrouw Heijnen (staatssecretaris van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) heeft in haar brief aan de Kamer van 13 oktober jl.³ aangegeven beide moties uit te zullen voeren. Ingevolge bovenstaande zijn de LTK-tarieven voor het jaar 2024 gelijk gesteld aan de LTK-tarieven 2023. Wij hebben u hierover geïnformeerd in onze brief van 20 november jl. waarin wij hebben gereageerd op uw advies op de LTK-tarieven 2024.

In de bijlage bij deze brief gaan we in op de verschillende onderdelen van uw advies op de adviesaanvraag. We hebben hierbij dankbaar gebruik gemaakt van uw format. Onze reactie treft u in de laatste kolom.

Het geactualiseerde LTK is inmiddels vastgesteld en is te vinden op www.dova.nu.

Het OV is van ons allemaal en we willen allemaal het beste voor de reiziger. We blijven graag met u in gesprek als vertegenwoordigers van de reizigers. In de hoop en verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
namens de decentrale openbaar vervoerautoriteiten,

J.A. van Selm
Directeur-bestuurder
Samenwerkingsverband DOVA

Bijlage: "Bijlage bij brief van 19 december 2023: reactie DOVA op advies" (apart bestand)

¹ Motie van het lid Bikker c.s. over voorkomen van de voorziene prijsstijgingen in 2024 in het regionaal openbaar vervoer, 21 september 2023, kenmerk:2023D38278

² Motie van het lid Grinwis c.s. over overgaan tot de uitvoering van het beleid om verschraling van regionaal OV te voorkomen en prijsstijgingen tegen te gaan, 5 oktober 2023, kenmerk: 2023D40752

³ Kenmerk I E NW/BSK-2023/299530

Bijlage bij brief van 19 december 2023: reactie DOVA op advies

Adviesaanvraag LTK			
Betreft	Voorstel	Advies	Reactie DOVA
Inleiding	Landelijke afspraken	Positief, goed om een algemeen kader te hebben.	Nemen we kennis van.
Inleiding	Actualisatie LTK	Positief, maak gebruik van nieuwe ontwikkelingen om een beter systeem voor de reiziger te krijgen.	Nemen we kennis van.
Adviesaanvraag	Staat los van de reguliere jaarlijkse adviesaanvraag LTK-tarieven	Begrepen	Nemen we kennis van.
Gevolgd proces	In grote lijnen instemming met de voorstellen actualisering LTK	In dit advies wordt op deelniveau advies gegeven	Nemen we kennis van.
Actualisatie	De actualisering creëert mogelijkheden. In de praktijk kunnen deze mogelijkheden gebruikt worden voor nieuwe producten.	Duidelijk, een goed uitgangspunt	Nemen we kennis van.
Inhoudelijke wijzigingen	Er wordt uitgegaan van een duale fase waarbij het oude en het nieuwe systeem tijdelijk naast elkaar blijven bestaan	Goed uitgangspunt: Gooi geen oude schoenen weg voordat er nieuwe zijn die goed ingelopen zijn! Zorg wel dat in de duale fase de totale reis voor de reiziger overzichtelijk en begrijpbaar blijft.	Nemen we kennis van. Dit heeft onze aandacht en is onderdeel van het programma voor de invoering van nieuwe betaalwijzen. Dit valt echter buiten de reikwijdte van de actualisatie van het LTK.
Technische belemmeringen en nader onderzoek.	Uitwerking voor gelijktrekken van de leeftijdsgrens voor ouderenkorting, creëren van mogelijkheden	Er wordt kritisch gekeken naar deze aanpassing en introduceer geen veranderingen die niet	Nemen we kennis van.

Adviesaanvraag LTK			
Betreft	Voorstel	Advies	Reactie DOVA
	om leeftijdskortingen te herzien en doelgroep korting.	goed uitgewerkt zijn. De ROCOV's zien uw voorstellen graag tegemoet.	
Regionaal minimumtarief	In conflict met het landelijk minimumtarief	Een regionaal minimumtarief maakt het OV onduidelijk voor de reiziger. Advies: Handhaaf een landelijk minimumtarief.	De aanpassing is bedoeld om een minimumtarief, landelijk dan wel regionaal, in de toekomst mogelijk te maken. Of, wanneer en onder welke voorwaarden hier gebruik van wordt gemaakt is nog onbekend. Voor de techniek was het wel nodig om deze mogelijkheden vast te leggen zodat deze technisch wel mogelijk zijn in de toekomst. We begrijpen overigens dat een regionaal minimumtarief mogelijk minder duidelijk kan zijn voor de reiziger. Het gros van de reizigers reist echter binnen de concessiegrenzen, waardoor dit beperkte gevolgen heeft. Voorts zijn de meeste decentrale OV-tarieven reeds regionaal verschillend. Reizigers die buiten de eigen concessiegrenzen reizen, zijn hieraan gewend. Mocht er te zijner tijd gebruik worden gemaakt van deze mogelijkheid (van een minimumtarief), dan zal om advies worden gevraagd van de

Adviesaanvraag LTK			
Betreft	Voorstel	Advies	Reactie DOVA
			relevante consumentenorganisaties.
Aandachtspunt naamgeving	Uitwerking in de bijlage "Uitvoeringsregels"	Zie advies onder de adviezen t.a.v. de uitvoeringsregels.	Nemen we kennis van.

Convenant			
Betreft	Voorstel	Advies	Reactie DOVA
Overwegende dat (a t/m k)	Algemene voorwaarden Convenant	Geen opmerkingen	Nemen we kennis van.
Overwegende dat (l t/m o)	Herziening omdat nieuwe technische mogelijkheden beschikbaar komen.	Prima, maak gebruik van de uitgebreide mogelijkheden!	Nemen we kennis van.
Gehoord hebbende	Toevoeging ROCOV's	Een terechte toevoeging.	Nemen we kennis van.
Artikel 1: Definities (i t/m k)	Aanvullende definities	Goed gedefinieerd	Nemen we kennis van.
Artikel 2: Tariefgrondslag - 4b., 5b., 6., 7.	Introductie van een nieuwe functie (Toeslag vaste voet) waarmee in feite de vaste voet verhoogd wordt tegen een aantal kilometers vrij rijden	Deze functie geeft de partijen in een concessie de mogelijkheid om de minimumprijs voor een rit te verhogen. Dit heeft m.n. effect voor reizigers die slechts een korte afstand moeten reizen. Deze reizigers worden gestimuleerd om voor korte afstanden te gaan lopen of de fiets te pakken. Gezien het aantal fietsbewegingen in Nederland is het sterk de vraag of dit gaat werken. M.n. reizigers die niet in staat zijn om dergelijke afstanden op een	Bij het maken van het voorstel voor een minimumtarief zijn deze overwegingen ook meegenomen en geven daarom geen aanleiding om een wijziging aan te brengen. Het huidige basistarief is ook te beschouwen als een minimumtarief. Bij het inchecken betaalt de reiziger dit vaste bedrag en bedraagt de minimale prijs voor een reis. Er staan hier echter geen kilometers tegenover waar reizigers zonder aanvullende kosten mee kunnen reizen.

Convenant			
Betreft	Voorstel	Advies	Reactie DOVA
		<p>andere manier dan met het OV te reizen zijn hiervan de dupe. Advies: Niet invoeren!</p>	<p>Het minimumtarief (als uitbreiding op het basistarief) creëert een aanvullende mogelijkheid om zonder meerkosten tot een vooraf bepaalde reisafstand te reizen. Het exacte effect op bepaalde reizigersgroepen is nu niet te bepalen omdat het minimumtarief (noch landelijk, noch regionaal) is ingevuld. Daarvoor is het noodzakelijk om vast te stellen wat de vrije kilometers worden binnen het minimumtarief, en wat de aanvullende (tarief)opslag hiervoor moet zijn.</p> <p>Met de huidige actualisatie van het LTK wordt alleen de mogelijkheid voor een minimumtarief gecreëerd. Bij nadere invulling hiervan (landelijk dan wel regionaal) zullen consumentenorganisaties opnieuw in de gelegenheid zijn om te adviseren. Het is hierbij niet uitgesloten dat voor specifieke groepen reizigers compenserende maatregelen worden genomen. Dat zal naar verwachting (regionaal)</p>

Convenant			
Betreft	Voorstel	Advies	Reactie DOVA
			maatwerk vereisen.
Artikel 4: Beheer van het Convenant	DOVA doet het beheer	DOVA is de juiste partij	Nemen we kennis van.
Artikel 5: Evaluatie	Gezamenlijk besluit van partijen in DOVA	Een regelmatige evaluatie is een belangrijk element om zaken bij te stellen. De ROCOV's stellen voor een tweejaarlijkse evaluatie te houden met name over problemen die optreden door uitvoeringsregels van het Convenant.	Uit de praktijk is gebleken dat vaste momenten voor een evaluatie van het Convenant niet wenselijk zijn. Een evaluatie vindt daarom plaats wanneer het nodig is. Zo is het Convenant nooit eerder geëvalueerd, maar worden de Uitvoeringsregels jaarlijks aangepast en zijn voor consumentenorganisaties het meest relevant.
Artikel 7: Duur en uittreden	Voorwaarden voor aanpassingen, uittreden enz.	Mede de beperkte regie op het OV (zoals door de reizigers gezien) zou uittreden voorkomen moeten worden!	Voorkomen van uittreding kan juridisch niet afgedwongen worden. In de praktijk zal dan op ambtelijk en bestuurlijk niveau gesprekken gevoerd worden om uittreding te voorkomen. Vooralsnog heeft dit niet plaatsgevonden omdat decentrale overheden het landelijke afsprakenkader erg belangrijk achten.
Artikel 9: Overige bepalingen	DOVA als aanspreekpunt	Zeer juist!	Nemen we kennis van.

Uitvoeringsregels			
Betreft	Voorstel	Advies	Reactie DOVA
Algemene opmerking over het document "Uitvoeringsregels"	Aard van het document	Dit document geeft een aantal regels waarmee producten kunnen worden gemaakt. Voor de invulling van producten dienen relevante ROCOV('s) adviesaanvragen te ontvangen van DOVA en opdrachtgevers OV concessies.	Dit is wettelijk geregeld en is ook de huidige praktijk.
Definities (art. 1c)	Persoonlijk vervoerbewijs	Goede definitie	Nemen we kennis van.
Definities (art. 1d)	Product	Duidelijke beschrijving	Nemen we kennis van.
Ouderen en kinderkorting (art. 3a)	Verwijzing naar Convenant	Geeft duidelijkheid	Nemen we kennis van.
Ouderen en kinderkorting (art. 3)	Korting voor scholieren tussen 12 en 18 jaar wordt hier niet genoemd.	In veel concessies wordt korting gegeven aan scholieren tussen de 12 en 18 jaar. Advies: Mogelijkheid tot geven van korting voor deze groep reizigers opnemen.	Er loopt nu een onderzoek naar de herziening van leeftijdskortingen waar ook consumentenorganisaties bij betrokken zijn. De input kan in dat lopende onderzoek gegeven worden. Een dergelijke wijziging heeft financiële consequenties en kan niet zonder een zorgvuldig proces gewijzigd worden.
Instaptarief (art. 4a)	Uitsluiting via "Deny list"	Goede uitbreiding	Nemen we kennis van.
Basistarief (art. 5b)	Verhoging basistarief	Zie advies bij Convenant art. 2	Zie eerdere reactie van DOVA.
Spits- en daltijden (art. 8a)	Standaard wordt NS gevolgd, uitzonderingen zijn mogelijk	Afwijkende tijden werken verwarrend voor veel reizigers. In veel concessies geldt alleen de ochtendspits. Sommige concessies kennen geen spits- en daltijden. Advies: Indien er spits- en/of daltijden gebruikt worden dan worden de tijdstippen van NS	De huidige tekst kent ook de mogelijkheid om af te wijken. De enige wijziging hier betreft het opnemen van de spits- en daltijden van NS als standaard. Het is namelijk gebleken dat er regionale verschillen zijn wanneer er sprake is van een spits en dal. Decentrale overheden hebben een eigen

Uitvoeringsregels			
Betreft	Voorstel	Advies	Reactie DOVA
		gevolgd. De advisering hierover geschied door de lokale Rocov's	bevoegdheid en op dit onderdeel konden er geen vaste landelijke spits- en daltijden afgesproken worden.
Spits- en daltijden (art. 8c)	Toevoeging adviesaanvraag ROCOV's	Wij zijn het hier volledig mee eens	Nemen we kennis van.
Persoonlijk vervoerbewijs (art. 10)	Veralgemening wegens OV-pay	Vanzelfsprekend	Nemen we kennis van.
Vastellingsprocedure (art. 11)	"Puntjes op de i"	Goed gedaan	Nemen we kennis van.
Productfamilies, algemeen en definities (art. 26)	"Productfamilies", een nieuw artikel, heeft bij introductie duidelijke definities nodig.	Duidelijke definities	Nemen we kennis van.
Productfamilies (art 26-g-ii)	Definitie dagproducten: van begin tot einde dienstregeling	In veel landen wordt uitgegaan van een 24-uurs product, dus van het begin tijdstip tot hetzelfde tijdstip de volgende dag. Advies: overweeg gelijktrekking met definities in andere landen.	In het voortraject is dit ook overwogen. Een dagproduct kan gebruikt worden op een bepaalde dag (begin tot einde dienstregeling). Daar willen we niet van afwijken. Maar regionaal is een 24-uurs dagproduct nog steeds mogelijk als dit gewenst is. Dit is een typisch regionaal product waar de relevante consumentenorganisaties advies over kunnen geven waar het aan de orde is.
Productfamilies (PM m.b.t. Naamgeving)	De naamgeving is een voorstel wat nog definitief gemaakt moet worden.	Geef de ROCOV's het recht om advies te geven op het definitieve voorstel	Conform het advies van de Landelijke Rocov's heeft Samenwerkingsverband DOVA op 11 september jl. een aanvullende adviesaanvraag voorgelegd aan de Landelijke Rocov's over de naamgeving. De Landelijke Rocov's hebben

Uitvoeringsregels			
Betreft	Voorstel	Advies	Reactie DOVA
			op 22 september jl. hierop positief geadviseerd. We danken voor uw positieve advies. Daarnaast willen we bij deze nogmaals onze waardering uitspreken voor de getoonde flexibiliteit voor het meewerken aan een verkorte reactietermijn.
Art. 27 t/m 30	In deze artikelen komt de term "Merk/Regio" zonder definitie voor.	Graag een definitie geven voor "Merk/Regio"	Een dergelijke definitie is niet opgenomen in het definitieve voorstel dat u op 22 september jl. heeft ontvangen, waardoor het opnemen van deze definitie nu niet (meer) aan de orde is.
Bijlage 1a: Tarievenlijst 2023	Deze bijlage bevat de Tarievenlijst voor het jaar 2023	Voor de Tarievenlijst 2024 dient nog een adviesaanvraag ontvangen te worden.	Nemen we kennis van.
Bijlage 1b, 1c en 1d	Kleine aanpassingen	"Puntjes op de i", akkoord	Nemen we kennis van.